

Sygn. akt IV CSK 305/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko W. C.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 stycznia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 7 lutego 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1242,40 (tysiąc dwieście czterdzieści dwa 40/100) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), którym nadał formę pytań: czy struktura opinii może decydować o bezprawności działania, zwłaszcza w świetle braku przepisów ogólnie obowiązujących co do sporządzania opinii psychologicznej czy seksuologicznej i wiążących osobę sporządzającą taką opinię? czy brak zachowania zwyczajowej konstrukcji opinii jest przesłanką bezprawności? czy opinii prywatnej, w tym także wstępnej – mającej inicjować pogłębioną diagnostykę, wyjaśnienie sprawy – winny być stawiane wymagania bardziej rygorystyczne niż opinii biegłego, o których mowa w art. 285 § 1 k.p.c.? czy w sytuacji, gdy podczas badania psychologicznego osoby małoletniej m.in. w jej wypowiedziach pojawiają się informacje wskazujące na możliwość ewentualnego wykorzystania seksualnego małoletniego – mając na uwadze możliwość naruszenia dóbr osobistych osób trzecich – psycholog powinien kierować się dobrem małoletniego i zawrzeć takie informacje w opinii nie będącej diagnozą wykorzystania seksualnego, czy też je pominąć? czy w takim wypadku powinien się kierować ochroną i dobrem dziecka, czy też możliwością naruszenia dóbr osobistych osoby trzeciej? czy dobro dziecka wyłącza bezprawność działania?

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Problem sformułowany przez pozwanego nie ma cech określonych wyżej. Nie dotyczy on wprost wykładni przepisów prawa będących podstawą zaskarżonego orzeczenia. Nawiązanie w pytaniach do art. 285 § 1, art. 290 § 2 k.p.c. i art. 290¹ § 3 k.p.c. nie czyni ich mającymi znaczenie dla rozstrzygnięcia, skoro poza sporem jest, że opinia pozwanego, w związku z którą doszło do sporu nie była opinią sporządzoną w związku z postępowaniem cywilnym i na zlecenie prowadzącego takie postępowanie sądu. O tym, jak powinna być zredagowana opinia spełniająca obowiązujące pozwanego standardy zawodowe Sądy *meriti* wypowiedziały się na podstawie uzyskanej w toku postępowania opinii instytutu naukowego, którego pracownicy standardy te zidentyfikowali. Ich sformułowanie nie stanowi zagadnienia prawnego, którym miałby zajmować się Sąd Najwyższy.

Pozwany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się także na potrzebę wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Jego wniosek w tym zakresie nie może być skuteczny, gdyż nie oznaczył przepisów, o wykładnię których zabiega. Nie spełnia tego wymagania stwierdzenie, że sprawa ma precedensowy charakter, gdyż nie ma dotąd orzeczenia Sądu Najwyższego, które by odnosiło się do takiego stanu faktycznego, jak oceniony przez Sądy *meriti*. Sprawy rozpoznawane w postępowaniu cywilnym, a szczególnie sprawy o ochronę

dóbr osobistych, zawsze różnią się stanami faktycznymi, co jednak nie czyni ich sprawami precedensowymi.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. § 8 pkt 2 i § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu. Na rzecz powoda zasądzone zostało zatem taryfowe wynagrodzenie jego pełnomocnika, powiększone o kwoty wydatków, o zwrot których wnioskował w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Wniosek pełnomocnika powoda o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania za pierwszą i drugą instancję, gdy działał w sprawie jako substytut adwokata, który go do tego upoważnił, był oczywiście niezasadny i jako taki nie mógł być uwzględniony.